

L. L. F. 71.

Jag kan ej med säkerhet säga var min
föreläsnings föreståndare. Men jag vet att
min mor tjänade på en gård några
mil utanför Västerås. Jag vet också att jag
hade plats i samma socken som då.
Tänktais kan de ha varit på någon
logor. De flesta beaktningar in-
leds med att säkert på den tiden.
Inte heller har jag hört talas om att det
skulle vara ovanligt att pojkar och flickor
är födda.

Bland det högre ståndet, måste jag ung-
domarna gå med sina föreläsningar, när de
var beaktade. Där var det föreläsningar
som bestående av huskunnat.
Det varliga folket, arbetarna hade
inte så stora föreläsningar, när det gällde

1/3-66

L. U. F. H

barneus tillkommande. Det gällde att
det var en bra karl eller en duktig
flicka. Inte kunde fattiga föräldrar
fånga sig att deras barn skulle gifta
sig till prägar.

Fodringsan på "magen" var att han
hade ett arbete så han kunde försörja
en familj. Han behövde heller inte
vara mycket, men sprit i lagom
mängd, gjorde inget.

Flickan skulle vara duktig. Det väntas
att att skulle kunna sköta ett hem.
Ly, väva, spinna, koka och mjölka, om
det gällde en flicka, som skulle leva
bonadsmöte. Gällde det en flicka, som
blev bosatt i staden, ställdes inte så
stora fördringar. Ett stort plus var om

L.U.F. 71.

hon kunde sy. När min Lövden var
unga, var det nödvändigt att ha hun-
de sy och laga. Kläder till vuxna fanns
att köpa, men inte barnkläder. Självförfärdig
köpt vi ju också så mycket. De måste ju
så ofta sy om gamla kläder till nytt. När
förs vi en mycket nödvändig i de-
tidens hem i slutet av 800 och in på 1920 ta-
let. Ett mycket högt bevis som sade
om en människa, var att hon så
dubbel. Det är ju ett mycket stort
plus även i vår dag.

Jag har mycket tänkt på detta och, sedan
jag blev äldre. Redan frågade efter
mågon utställning. Det viktigaste var
att kunna dricka. Had möjligen ingen
tid över för att odla sin själ? Förgäppl

L.U.F. 71

nog lycksamma och vi påbörjade så i
dag. Duktig här var vi till en viss gräns.
Det är många män, som tulle sig lite skum
och frun kunde vi var välskaplig.
Vacker man eller hasten vill skänkas
för sina respektive make eller make.
En man känner sig stolt, när frun i
sällskap med andra, kan delta i sam-
tal, som föres. Många aktörskap är
olyckliga av denna orsak. En man vill
gärna att frun ska ha tid över för huse-
n eller arbete. I mitt eget aktörskap
praktiserade jag detta. Det arbete utfördes
medan han var på arbete. Kvällen ägnas
de vi åt varandra och barnen.
Jag inkommer mig mycket för att läsa
dagstidningar oöversatt. På kvällen

L.H.F. 71

läste jag det som var av intresse, högt
för honom och vi diskuterade dessa
saker. Inom paraten måste jag nämna,
att vi i äktenskapen var så lyckliga, trots
att jag inte var så dålig lycklig, men
heller inte slarvig.

Lykte sig jag säga krav, varken på min
svärsen eller svärstör.

Därför har gift sig efter min mans bort-
gång 1937. När han var död, var min
god att vi och hade samtal med den
friska han sedan gifte sig med. Han
gittade de i jag ska aldrig gifte mig. För
jag kan aldrig bli så lycklig som vi
har varit. Jag fortsatte för honom att
ett äktenskap blir bättre än längre man
får leva tillsammans. I början av det

alltid varit i ett äktenskap.

Tonen är gift och ser ut att vara lycklig. För ett äktenskap ska kunna bli lyckligt, bör huset få vara hemma. Det behövs att någon i familjen är harmonisk närlös den övriga familjen kommer hem skapade. Det är viktigt att de får gå till sina arbeten harmoniska.

Det smittar av sig på andra och det kan bli en kedjereaktion.

Det var inte alltid bara bland fina människor, som de bodde i barnens tillkommande. Jag känner ett sådant fall. Min svärmor bodde i Urolunda och hennes föräldrar hade stor gård. Deras föräldrar var välkända. Svärmor hade 4 söstrar. Hennes far ville gifta

L. U. F. 71

bort till av flitkorva, som de inte tyckte
om, men antagligen var de rika. Två av
dem åkte till Amerika och den tredje
tog sitt liv. Den dottern gifte sig i
Amerika och fick 2 döttrar. En av
dessa har berättat ovanstående historia
för mig. Både min svärmor var i
Amerika några år. Hon återkom 1895.
Den fina amerikakofferten hon hade
med sig hem plus böcker, vilka besör-
de emigranterna har jag donerat till
Emigrantenshuset i Växjö.

Offra sökte mannen sin hustru i den
egna byn eller socknen. De var fallet
i äldre tid, att många efter gamla
husförhörlängder på 17-1800-talet.
Mannen kunde komma till gården

L. L. F. 71.

som dräng, Lycke uppstod och del
blev gifternal. Ofta gifte de olika
gärdarna ihop sig. Inom samma by
kunde det finnas många släktingar.
Oftast ägde de de de större gårdarna.
Strä det senare blev bättre med kom-
munikationerna, kunde det att de tog
sin man eller hustru från grannförsam-
lingen. Jag har själv förskat i min släkt
även min mormor. På min mormors
sida höll de sig hela tiden i Uthult.
Det var bara en, som kom från Väckes-
sång, och det var inte så många mil
från de socknarna. På min fars sida
var det lite större skillnad. De kom
från både Väckes och Gäddby samt
Svingås, en del på deras sida var

L. U. F. 71

soldaten. Det gjordes att de inte
alltid fick bli soldater i den egna
hembygden.

In mer och bättre kommunikationer
han blivit, in vanligare är det att
de söker sin tillkommande allt
längre från hemmet. Om räcker det
inte med bara lövige, allt fler gifte
sig med utlämmingar.

Jag tror inte det är så vanligt att barn
men gifte sig mot föräldrarnas vilja
om de tillhörde det högre ståndet.
Det skulle både vara rika, så för-
mogheterna stannade inom samma
stånd. Om är det helt annorlunda.
Pengar, titlar och socialt spelar inte
så stor roll för dagens ungdom.

L. U. F. 71

hand hos föräldern. Min svärsen,
som är enghetsman skrev till mig och
acköll den min dotters hand. Det var
1963. Jag har sett i gamla vigselböcker
att fadern eller föräldern har givit
sitt samtycke till vigseln.

En gång sa jag att konjaccien
had givit sitt samtycke till giftermålet.
Det gällde då en soldat.

Jag vet att det föräldern gavse vid frieri.
Min svärfar skickade ett veckobrev till
som fästmanen fick. Det var år 1897.

I vigsellängden från 17-1800-talet kan
jag sett att det var mycket vanligt
med morgongäver. Regel var det
pengar. De skulle vara en dock två-
försäkring till huset, om mannen

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

förvägande
sida saknas;
har ej iakttagits.

skulle arbeta. Men smycken följde
som morgongåva. Jagot skönt höide
jag inte talas om under min uppväxt,
ej heller när jag gifte mig. Men nu
på senare - förakt har det blivit mo-
dernt igen. Men den morgongåvan
som i dag ges, har inte den same-
höiden som förra dagars.
På bröllopet bjöds såklart vänner, gammal
även präst och klockare. Det var stor
skillnad på bröllopen på landet
och i staden. Det var inte så ofta
prästen var med vid bröllop i staden.
Ett par männingar ansåg att prästen var
alldeles för få att bjuda. Oftast var
det så att det bjöds mest äldre
på bröllop. Jag antar det felaktigt

L.U.F. 71

Det är ju ungdomarna, som ska ha
roligt. På mig verkar det som de
fästade på att göra släktkalas i
samband med bröllof.

Möhippor och svenskor hörd
jag aldrig delas om förrän på
50-talet. De ordnas av kamrater
till flickan och pojken. Det är att
den blivande bruden ska hämtas
av kamraterna och med förbund-
na ögon förtas till en kamrats hem.
Först har de de klätt henne som brud.
Kronan kan vara av gränska och med
andra lustiga saker på. Slöjan en
slädgardin. Sen de ärriga flickorna
är utklädd, en del till män.
På det ordnades möhippa för min

L.U.F.H

soadatter. Lik de begära polisen till-
stånd att med barmvagn köra hemme
genom staden.

Det jag vet som gjordes och fortfarande
görs vid bröllopsgåden, är en äre-
post av bröcker med en handroll
och brudpruck nämnat stai. Detta
är mest vanligt på Laxå. I städer-
na är sällan bröllopsfesten i hem-
men numera. Oftast är det på
något hotell, eller annan större
samlingspal. Jag har hört talas
om att före kriget de gick till
bröllopsgåden. Det förhållande
på vissa håll än i dag. Har det gått
förlorat jag ej.

Brudpruck väskarna efter nigrin

L. U. F. 71

genom att gästerna dricker lunch till
med lunchpaus. Den seden är
nog gammal. Jag har sett gamla
barn, vilka bjud och bjudgum
skulle dricka m. Jag har sett gäst
till på följande sätt. Värmen klockas
i vandrarna och så drack de sam-
tidigt.

Förningarna vid bröllop var vanligt.
Det var ostkaka, potatis, brunnsten
fäktar, smörkakor, allt det som
sattes fram till "gästerna".

L. U. F. 71

skulle ätas. Tus många ostkakor,
fätkor och andra förtäringar gästerna
kost med sig så måste alla smaka.

Det var en föreläsning mot den
viss förtäring inte kan på bordet!
So allt måste gästerna smaka,
ägnas hörde de att det inte
dog. Det var inte smaka smaka,
som dukades med. Jag tror det
var stora djupa fätkakor. Det som
inte ätades, ätos upp. Lick los
med hem i påse, som delades
ut. En i dag kan det gå till så
på stora hördprälpar.

Pengarna samledes ofta in till
musikerna. Det förtäringarna även
en för tiden. Någon tog en kost

gick runt och gick på det sättet
i kop pengar.

Dans har nog alltid varit till bröl-
lop. Brudparet öppnar dansen och
ska nog om man ska följa regla-
na, dansa första dansen själva.

Jag tror det har varit meningen.

Den får vara som helst dans med
bruden. Meningen är att brudkronan
ska dansas av bruden.